

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ ” 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ СТИЛЕУТВОРЕННЯ ТА ІСТОРІЯ
ЕТНОДИЗАЙНУ

для студентів

спеціальність 022 «Дизайн»

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 022.01.01 «Графічний дизайн»

Київ – 2023

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ _____ ” _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ СТИЛЕУТВОРЕННЯ ТА ІСТОРІЯ
ЕТНОДИЗАЙНУ**

для студентів

спеціальність 022 «Дизайн»

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 022.01.01 «Графічний дизайн»

Київ – 2023

Розробник:

Бровченко Анатолій Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Бровченко Анатолій Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 6 від « 24» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри дизайну _____ Юлія Романенкова

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.01.01 «Графічний дизайн»

«_____» _____ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.01.01 «Графічний дизайн» _____ Юлія РОМАНЕНКОВА

Робочу програму перевірено

«_____» _____ 2023 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
<i>Аудиторні</i>	32	-
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>	30	-
<i>Самостійна робота</i>	50	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теорія стилеутворення та історія етнодизайну» є вивчення принципів стилеутворення на прикладі історичних стилів і їх використанні в дизайні та набуття майбутніми дизайнерами знань про історію етнодизайну.

Завдання навчальної дисципліни:

- формувати у студентів знань про принципи стилеутворення матеріальної культури та здатність розрізняти історичні стилі;
- формувати аналітичні компетентності, пов'язані з використанням матеріалу

про історичні стилі в сучасному дизайні;

- формувати у майбутніх дизайнерів розуміння необхідності розвитку національного дизайну на традиціях українського декоративно-вжиткового мистецтва;
- формувати знання про витoki етнодизайну та історію його становлення;
- вивчення особливостей етнодизайну в різні історичні періоди.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми 022. 00. 03. «Теорія стилеутворення та історія дизайну»

Формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Позначення програмних компетентностей	Опис програмних компетентностей
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми
	ЗК 3	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 4	Здатність працювати в міжнародному контексті.
	ЗК 5	Здатність розробляти та керувати проектами.
	ЗК 6	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1	Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог, зокрема об'єктів графічного дизайну.
	СК 2	Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту.
	СК 3	Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтва

	СК 5	Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності
	СК 10	Вміння переконливо демонструвати споживчу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту

3.

Результати навчання за дисципліною:

Програмні результати навчання

РН 1	Генерування ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікації, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сфері.
РН 2	Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для роз'язання фахової проблеми.
РН 4	Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та за її межами.
РН 7	Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.
РН 10	Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.
РН 11	Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.
РН 16	Формування дизайн-маркетингу стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів, послуг) на внутрішньому та глобальному ринках.

4. Структура програми навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів, тем	Кількість годин					
		Лекцій	Семінарських	Само-стійна робота	МК	Семестровий контроль	
Змістовий модуль I. Стиль як основа формування художньої образності об'єктів дизайну							
1	Вступ. Стиль як категорія в дизайні	4	2		2		
2	Стилеутворюючі складові та принципи їх взаємодії	12	2	2	8		
3	Принципи стилеутворення в історичних стилях. Історизм як метод в дизайні та його різновиди	14	2	2	10		
4	Стильові процеси в дизайні кінця XIX – XX століття	16	2	4	5		
5	МКР	4				4	
Разом		50	8	8	25	4	
Змістовий модуль II. Історичні особливості становлення та розвитку етнотдизайну України							
6	Вступ. Традиційне декоративно-прикладне мистецтво – основа етнічного дизайну.	10	2	2	4		
7	Етнічні особливості формотворення і декорування в Україні другої половини XVII ст. – XVIII ст.	14	2	2	6		

8	Енічні особливості формотворення і декорування України XVIII ст. – XIX ст.	14	2	2	7		
9	Етнодизайн України кінця XIX ст. – XX ст. Сучасний стан та перспективи розвитку етнодизайну.	8	2	2	8		
10	МКР	4				4	
11	Семестровий контроль	30					30
	<i>Разом</i>	70	8	8	25	4	30
	<i>Всього за навчальний рік</i>	120	16	16	50	8	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Стиль як основа формування художньої образності об'єктів дизайну

Тема 1. Вступ. Стиль як категорія в дизайні (2 год.)

Сутність поняття «стиль» як категорії мистецтвознавства та естетики. Стиль в дизайні як закономірна єдність всіх елементів об'єкта (набора, комплексу, ансамблю, середовища), втілена в системі стійких характерних ознак і виразних засобів, що формують художній образ твору дизайну. Проблема визначення і створення стилю. Необхідні умови та межі стилю як феномену в мистецтві та дизайні. Взаємозв'язок категорій «стиль», «образ», «функція», «естетична цінність» в проектно-творчому процесі. Стилеутворення в дизайні. Сукупність факторів, які визначають характер стилеутворення: естетична та функціональні складові, уподобання споживача або групи споживачів, ситуація або середовище функціонування і сприйняття об'єкта.

Основні поняття: стиль, стилеутворення.

Тема 2. Стилеутворюючі складові та принципи їх взаємодії (2 год.)

Проблема дотримання єдності стилю у поєднанні різних виразних засобів. Стилеутворення як процес. Складові стилю. Форма об'єкта. Способи перетворення вихідних геометричних або пластичних властивостей форми (лінія, точка, пляма, простір і об'єм або площина, конфігурація, розміри, маси, поверхні). Конструкція виробу як результат технічної реалізації його робочої функції й способу використання. Доцільність (функціональність) та естетичні характеристики форми і конструкції. Композиція як інструмент гармонізації структури і форми об'єктів дизайну. Колір (колорит), узгодження кольорових співвідношень з естетичним і утилітарно-технічним факторами, умовами і середовищем функціонування. Фактура (матеріал, оздоблення, декор) у взаємозв'язку з функцією та естетикою виробу.

Основні поняття: форма, конструкція, композиція, колір, фактура.

Тема 3. Принципи стилеутворення в історичних стилях (2 год.)

Стилеутворення в європейському мистецтві. Античний стиль (давньогрецький, давньоримський): втілення стилю через ідеальне уявлення про людину, космоцентризм стилю. Стили в середньовічному мистецтві: ідейна обумовленість засобів виразності в предметних формах. Стильові особливості предметних форм доби Відродження. Основні теми і мотиви стилю «бароко» і «рококо». Стельові ознаки класицизму та ампіру в творах матеріальної культури. Історизм як художнє явище ХІХ століття. Естетика романтизму в творах графіки, архітектури, садово-паркового мистецтва, живописі. Неостили та псевдостили. Специфічні стильові риси країн Азії, Африки та Сходу. «Цитування» з історичних джерел. Метод «аналогії» і «Наслідування». Форми «імітації» в сучасній мові предметного і графічного дизайну. «Робота за мотивами»: пластичне, графічне, об'ємно-просторове трактування силуетних, орнаментальних форм історичних стилів. «Стилізація» як декоративне або абстрактне узагальнення зображуваних фігур (предметів), характерних для того чи іншого історичного періоду, автора, течії, напрямку, школи за допомогою ряду прийомів. «Синтез» або «дифузія» стилів: способи і доцільність поєднання в одному художньому образі рис, елементів, форм двох-трьох стильових напрямків. «Трансформація» як спосіб перетворення історичного об'єкта (елемента, мотиву) у мисленнй і проектному викладі дизайнера.

Основні поняття: історичні стилі, етнічні особливості, культурно-історичні регіони, «цитування», метод «аналогії», «наслідування», «імітація», «мотиви», стилізація, синтез стилів, трансформація.

Тема 4. Стельові процеси в дизайні кінця ХІХ – ХХ століття (2 год.)

Межі й динаміка стилю «модерн». Характерні риси Ар-нуво, Югендстилю, Сецесіону, Ліберті в архітектурі, декоративно-прикладному мистецтві, графічному

мистецтві. Модернізм як сукупність художніх течій в мистецтві кінця XIX – початку XX століття. Ар-деко – художня тенденція в архітектурі, живописі, графіці, декоративно-прикладному мистецтві, костюмі та стилі життя 20х – 30х років. Широкомасштабне впровадження методів дизайну у створення фірмових стилів. «Сучасний стиль», використання нових технологій та доступність творів дизайну для широкого кола споживачів. «Космічний стиль» в дизайні як вираження футуристичних мотивів та прогресу середини століття. «Швейцарська школа» – міжнародний типографський стиль середини XX століття. Напрями «поп-арт» та «оп-арт» як альтернатива «хорошого дизайну». Мінімалізм в дизайні інтер'єру: традиції сходу та європейський досвід. Вираження футуристичних мотивів та прогресу середини століття в космічному стилі. Мінімалізм в дизайні. Концепція інтернаціонального стилю. Концепція органічного дизайну.

Основні поняття: концепція.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Історичні особливості становлення та розвитку етнодизайну України

Тема 5. Вступ. Традиційне декоративно-прикладне мистецтво – основа етнічного дизайну

Виникнення та сутність терміну «етнодизайн». Три погляди на виникнення дизайну. Значення повноцінного етнічного дизайну для збереження національної ідентичності. Збереження етнічного здоров'я - одна із функцій етнодизайну. Потенційні можливості вкладу етнодизайну в розвиток національної економіки. Традиції декоративно-вжиткового мистецтва в етнодизайні. Особливості розвитку етнодизайну в Україні. Етнодизайн у промислово розвинених країнах Європи і Азії.

Основні поняття: етнодизайн.

Тема 6. Етнічні особливості формотворення і декорування в Україні другої половини XVII ст. – XVIII ст.

Посилення декоративності предметів вжитку. Архітектурні особливості. Оздоблення інтер'єрів храмів, народного житла, громадських споруд. Барокові мистецькі ідеали. Металева оздоблення ікон. Оздоблення гармат, дзвонів. Металевий посуд. Живописна емаль. Керамічний посуд, поліхромна архітектурна кераміка. Гутне скло, фігурний посуд. Килимарство, гаптування, вишивка.

Основні поняття: декорування, формотворення, традиційні технології.

Тема 7. Етнічні особливості формотворення і декорування України XVIII ст. – XIX ст.

Мануфактурне виробництво. Етнокультурні регіони України. Етнічні особливості декоративно-вжиткових виробів з деревини. Архітектурні особливості. Посуд, господарське начиння, меблі. Наївне малярство. Художнє скло. Витинанки. Писанкарство. Ювелірні натільні прикраси; Вишиті рушники. Декорування одягу. Регіональний стиль українського орнаменту. Знакові елементи народного мистецтва.

Основні поняття: ЕКО регіони, знакові елементи.

Тема 7. Етнічні особливості формотворення і декорування України кінця XIX ст. – XX ст. Сучасний стан та перспективи розвитку етнодизайну

Розквіт народного мистецтва. Регіональні особливості декоративно-прикладних виробів. Використання в оздобленні декоративно-прикладних виробів традиційних дохристиянських символів. Оздоблення текстильних виробів. Нашийні прикраси. Одяг міщан та сільських жителів. Вплив культури західної Європи на декоративно-прикладне мистецтво України. В пошуках національного стилю. Український авангард. Досягнення сучасних етнодизайнерів України. Перспективи розвитку етнодизайну України.

Основні поняття: національний стиль, символи, культура.

6. Контроль навчальних досягнень
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	2	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25

Максимальна кількість балів за модуль		93		93
Сумарна максимальна кількість балів	186			
Розрахунок коефіцієнту успішності	$186 : 60 = 3,1$			
Максимальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта, без екзамену	- 60			
Екзамен	40			
Підсумковий рейтинговий бал	100			

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ та назва теми	Зміст завдання	К-сть годин	Академічний контроль	Бали
	Змістовий модуль I. Стиль як основа формування художньої образності об'єктів дизайну			
Тема 1. Вступ. Стиль як категорія в дизайні	Проаналізувати сукупність факторів, які визначають характер стилеутворення: естетична та функціональні складові, уподобання споживача або групи споживачів, ситуація або середовище функціонування і сприйняття об'єкта.	2	Реферат-доповідь (усна доповідь з презентацією)	5
Тема 2. Стилеутворюючі складові та принципи їх взаємодії	Провести аналіз одного з об'єктів сучасного дизайну, виявити способи поєднання в художньому образі стильових виражальних засобів (форма, конструкція, співвідношення головного та другорядних елементів, колір, колористичне рішення, фактура)	8	Реферат-доповідь (усна доповідь з презентацією)	5

Тема 3. Принципи стилеутворення в історичних стилях. Історизм як метод в дизайні та його різновиди.	Виявити і проаналізувати композиційно-художні та стильові особливості об'єктів матеріально- художньої культури періоду від античності до середини ХІХ ст., (книжкова графіка, орнаменти, елементи інтер'єру). Проаналізувати методи і прийоми роботи дизайнерів з мотивами, елементами різних історичних стилів.	10	Реферат- доповідь (усна доповідь з презентацією)	5
Тема 4. Стильові процеси в дизайні кінця ХІХ – другої половини ХХ століття	Дослідити стильові процеси в дизайні кінця ХІХ – другої половини ХХ століття	10	Реферат- доповідь (усна доповідь з презентацією)	5
Змістовий модуль ІІ. Історичні особливості становлення та розвитку етнодизайну України				
Тема 5. Вступ. Традиційне декоративно- прикладне мистецтво – основа етнічного дизайну.	Проаналізувати стан та специфіку етнодизайну у промислово розвинених країнах Європи і Азії	6	Реферат-доповідь (усна доповідь, з презентацією)	5
Тема 6. Енічні особливості формотворення і декорування в Україні другої половини ХVІІ ст. – ХVІІІ ст.	Виявити етнічні особливості матеріально-художньої культури України другої половини ХVІІ ст. – ХVІІІ ст. (архітектура, художня кераміка, художній текстиль, художнє дерево)	10	Реферат-доповідь (усна доповідь, з презентацією)	5
Енічні особливості формотворення і декорування України ХVІІІ ст. – ХІХ ст.	Виявити регіональні особливості формотворення і декорування України ХVІІІ ст. – ХІХ ст. Символіка в традиційному декоративно-вжитковому мистецтві Українців.	10	Реферат-доповідь (усна доповідь, з презентацією)	5

Етнічні особливості формотворення і декорування України кінця XIX ст. – XX ст. Сучасний стан та перспективи розвитку етнодизайну.	Дослідити досягнення сучасних етнодизайнерів України.	4	Реферат-доповідь (усна доповідь, з презентацією)	5
	Усього	60		20

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи

5 балів – завдання виконано в повному обсязі без помилок, охайно; проявлено творчий підхід і ініціативність, здано до вказаного терміну.

4 балів – завдання виконано в повному обсязі з деякими помилками і неточностями, охайно; проявлено творчий підхід і ініціативність; здано до вказаного терміну.

3 бали – у виконаному самостійному завданні відсутні деякі необхідні елементи, присутні помилки і неточності, робота виконана охайно; відсутній творчий підхід до поставленого завдання; здано до вказаного терміну.

2 бали – завдання виконано фрагментально, неохайно, робота містить багато помилок, здана не вчасно.

1 бал – у представленій самостійній роботі присутні тільки деякі фрагменти завдання по темі, які свідчать про намір виконати роботу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> ● виконав в зазначений термін і на високому рівні весь обсяг роботи, відповідно до програми курсу; ● володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; ● здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу; ● продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання усіх завдань, здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> ● виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; ● володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; ● здатний грамотно визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; ● продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань, здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20
<ul style="list-style-type: none"> ● виконав весь обсяг роботи відповідно до програми, але з певними недоліками; ● не завжди демонстрував здатність визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу, свідомо використовувати теоретичні знання, застосовувати практичні вміння під час проходження курсу; ● виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно опрацьовувати навчальні матеріали; ● продемонстрував старанність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань, але недостатньо виявив уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	13 – 16

<ul style="list-style-type: none"> ● завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; ● студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації до навчання; ● недостатньо виявив самостійність, ініціативу у процесі вирішення навчальних задач; не завжди враховував специфіку організації навчально-виховного процесу; ● завдання курсу були виконані з помилками, неохайно, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне. 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> ● завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; ● студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організувати навчання; ● завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне. 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> ● завдання не виконані; ● студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, грамотно і самостійно планувати й організувати навчання, аналізувати результати власної діяльності; ● завдання курсу були виконані в неповному обсязі, оформлена неохайно, з суттєвими помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до виконання завдань вирізняється безвідповідальністю. 	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форми проведення семестрового контролю – письмовий екзамен.

Оцінка за шкалою університету	Критерії оцінювання
<p>36 – 40 балів</p>	<p>Високий рівень знань.</p> <p>Вільне володіння та оперування відповідним термінологічним апаратом.</p> <p>Відповіді викладено чітко, лаконічно і в логічній послідовності.</p> <p>За необхідності, відповіді супроводжувалися необхідним графічними матеріалом.</p>
<p>33 – 35 балів</p>	<p>Достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з допусканням незначних помилок у відповідях.</p> <p>Вільне володіння та оперування відповідним термінологічним апаратом.</p> <p>Відповіді викладено чітко, лаконічно і в логічній послідовності;</p> <p>За необхідності, відповіді супроводжувалися необхідним графічними матеріалом;</p>
<p>30 – 32 балів</p>	<p>Посередній рівень знань із значною кількістю недоліків.</p> <p>Низький рівень володіння термінологічним апаратом.</p> <p>Теоретичний матеріал викладений не в логічній послідовності із вкрапленнями матеріалу який не відноситься до поставленого завдання.</p> <p>За необхідності, відповіді супроводжувалися необхідним графічними матеріалом.</p>
<p>24 – 29 балів</p>	<p>Низький рівень знань.</p> <p>Низький рівень володіння термінологічним апаратом.</p> <p>Теоретичний матеріал викладається хаотично, фрагментально.</p> <p>Відсутність супроводу відповіді графічним матеріалом (за необхідності)</p>

0 – 23 балів	Присутні деякі фрагменти знань в межах необхідного матеріалу.
-------------------------	---

1.1. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність поняття «стиль» як категорії мистецтвознавства та естетики. Стиль в дизайні.
2. Проблема визначення і створення стилю. Необхідні умови та межі стилю як феномену в мистецтві та дизайні.
3. Взаємозв'язок категорій «стиль», «образ», «функція», «естетична цінність» в проектно-творчому процесі. Сукупність факторів, які визначають характер стилеутворення.
4. Взаємозв'язок стильового спрямування предметно-просторового, візуального середовища і психолого-емоційних характеристик людини.
5. Складові стилю в дизайні, їх характеристика і взаємозв'язок.
6. Античний стиль (давньогрецький, давньоримський): характерні риси і можливості використання в сучасному дизайні.
7. Стилi в середньовічному мистецтві: ідейна обумовленість засобів виразності в предметних формах. Можливості використання в сучасному дизайні.
8. Стильові особливості предметних форм доби Відродження. Можливості використання в сучасному дизайні.
9. Основні теми і мотиви стилю «бароко». Можливості використання в сучасному дизайні.
10. Ар-деко – художня тенденція в архітектурі, живописі, графіці, декоративно-прикладному мистецтві, дизайні 20х – 30х років ХХ ст.
11. Етнічні особливості єгипетського стилю. Можливості використання в сучасному дизайні
12. Основні теми і мотиви стилю «рококо». Можливості використання в сучасному дизайні.
13. Характерні риси Ар-нуво в архітектурі, декоративно-прикладному мистецтві, дизайні.
14. Модернізм як сукупність художніх течій в мистецтві кінця ХІХ – початку ХХ століття. Відчуття ірраціонального світу в творчості митців-новаторів модернізму, вплив на дизайн.
15. Історизм як метод в дизайні та його різновиди в проектуванні.
16. Цінності мас-культури та оптичні ефекти в дизайні. Напрями «поп-арт» та «оп-арт».
17. «Піонери» американського дизайну. Н.Б.Геддес – теоретик і практик футуродизайну та аеродинамічного стилю.

18. Концепція постмодернізму. Постмодерністський світогляд, його вияв в дизайні. Новітні технології та вираження їх значення у творчості дизайнерів.
19. Концепція інтернаціонального стилю.
20. Сутність терміну «етнодизайн» та значення розвитку етнодизайну для країни. Етнодизайн у промисловорозвинених країнах.
21. Українська архітектура другої половини XVII ст. – XVIII ст.
22. Декоративні особливості інтер'єрів житла українців другої половини XVII ст. – XVIII ст.
23. Художня кераміка України другої половини XVII ст. – XVIII ст.
24. Художній текстиль другої половини XVII ст. – XVIII ст..
25. Художнє дерево другої половини XVII ст. – XVIII ст.
26. Вишиті рушники України XVIII ст. – XIX ст.
27. Декорування одягу XVIII ст. – XIX ст.
28. Українська архітектура другої половини XVIII ст. – XIX ст.
29. Живописна емаль в етнічному мистецтві другої половини XVII ст. – XVIII ст.
30. Килимарство XIX ст. – XX ст.
31. Українська архітектура XIX ст. – XX ст.
32. Витинанки як вид народного декоративного мистецтва.
33. Український авангард у вишивці.
34. Вплив культури західної Європи на декоративно-прикладне мистецтво України.
35. Використання в оздобленні традиційних декоративно-прикладних виробів України дохристиянських символів, писанкарство.
36. Регіональні особливості українського орнаменту.
37. Орнаментика стінописів.
38. Домінантні мотиви української народної орнаментики та її семантика.
39. Художнє скло XIX ст. – XX ст.
40. Прояви традицій народного мистецтва с сучасному дизайні.

1.2. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.

B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія стилеутворення та історія етнодизайну»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 50 год., модульний контроль – 8 год., семестровий контроль – 30 год., підсумковий контроль – екзамен

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
Назва модуля	Стиль як основа формування художньої образності об'єктів дизайну				Історичні особливості становлення та розвитку етнодизайну України			
Бали за модуль	88				88			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Стиль як категорія в дизайні (1 бал за відвідування)	Стилеутворюючі складові та принципи їх взаємодії (1 бал за відвідування)	Принципи стилеутворення в історичних стилях. Історизм як метод в дизайні та його різновиди (1 бал за відвідування)	Стильові процеси в дизайні кінця XIX – XX століття (1 бали за відвідування)	Вступ.. Традиційне декоративно-прикладне мистецтво – основа етнічного дизайну (1 бал за відвідування)	Етнічні особливості формотворення і декорування в Україні другої половини XVII ст. – XVIII ст. (1 бал за відвідування)	Етнічні особливості формотворення і декорування України XVIII ст. – XIX ст. (1 бал за відвідування)	Етнічні особливості формотворення і декорування України кінця XIX ст. – XX ст. Сучасний стан та перспективи розвитку етнодизайну (1 бал за відвідування)
Теми семінарських занять		Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 20 б+ 2 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування	Максимальний бал за роботу– 10 б+ 1 бал за відвідування
Самостійна робота	Проаналізувати сукупність факторів, які	Провести аналіз одного з об'єктів	Виявити і проаналізувати	Дослідити стильові процеси в	Проаналізувати стан та специфіку	Виявити етнічні особливості	Виявити регіональні особливості	Дослідити досягнення сучасних

	визначають характер стилютворення : естетична та функціональні складові, уподобання споживача або групи споживачів, ситуація або середовище функціонування і сприйняття об'єкта.	сучасного дизайну, виявити способи поєднання в художньому образі стильових виражальних засобів (форма, конструкція, співвідношення головного та другорядних елементів, колір, колористичне рішення, фактура)	композиційно-художні та стильові особливості об'єктів матеріально-художньої культури періоду від античності до середини XIX ст., (книжкова графіка, орнаменти, елементи інтер'єру). Проаналізувати методи і прийоми роботи дизайнерів з мотивами, елементами різних історичних стилів	дизайні кінця XIX – другої половини XX століття	етнодизайну у промислово розвинених країнах Європи і Азії	матеріально-художньої культури України другої половини XVII ст. – XVIII ст. (архітектура, художня кераміка, художній текстиль, художнє дерево)	формотворення і декорування України XVIII ст. – XIX ст. Символіка в традиційному декоративно-вжитковому мистецтві Українців	етнодизайнері в Україні
Самост. робота	5	5	5	5	5	5	5	5
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)				Модульна контрольна робота №2 (25 балів)			

Підсумков
ий
рейтингови
й бал

186 балів (коефіцієнт успішності: $186:60=3,1$).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Білодід Ю.М. , Поліщук О.П. Основи дизайну: навч. посіб. Київ, 2004. 240 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
3. Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб. Київ: КНУБА, 2003. 192 с.
4. Манько В. Українська народна писанка Львів «Свічадо», 2005. 80 с.
5. Мистецтво України: енциклопедія у 5 т. Київ, 1995. Т. 1.

Додаткова:

6. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1993. 272 с.
7. Герус Л. Українська народна іграшка. Львів: Афіша, 2004. 262 с.
8. Декоративно – ужитковий словник: у 2 т. /наук. кер. Я.П. Запаско. Львів, 2000.
9. Жук А. К. Українські народні килими (XVII- поч. XX ст.). Київ: Наукова думка, 1966. 151 с.
10. Зиміна С.В. Стилi інтер'єру. Київ: Довіра, 2018. 360с.
11. Запаско Я. Українське народне килимарство. Київ, 1973.
12. Лагутенко О.А. Українська графіка ХХ століття: навч. посіб. Київ: Грані-Т, 2011. 184с.
13. Найден О.С. Українська народна іграшка: історія, семантика, образна своєрідність, функціональні особливості Київ: АртЕк, 1999. 256 с.
14. Ничкало С.А. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник. Київ: Либідь, 1999. 208с.
15. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Художня графіка. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2011. 272с. Кн.1
16. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ: Редакція вісника «Ант»; ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2005. 400с.
17. Сидоренко В.Д. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: розвиток візуального мистецтва України ХХ- ХХІ ст. Ін-т проблем сучасного мистецтва Акад. мистецтв України. Київ: ВХ студіо, 2008. 187 с.
18. Сидорович С. П. Орнаментальні композиції українських народних тканин ХІХ- поч. ХХ ст. :матеріали з етнографії та мистецтвознавства. Київ, 1959.
19. Словник символів культури України: за загальною редакцією В.П. Коцура, О.І. Потапенка, М.К. Дмитренка. Київ.: Міленіум, 2002. 260 с.
20. Таранущенко С.А. Килими. Історія українського мистецтва: у 6 т. Київ,1968. 451с. Т.3.

21. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII). Київ: Либідь, 1992. 189 с.
22. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн. Київ: КНУБА, 2000.
378
23. Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: альбом-каталог Київ: Зат «Атлант ЮЕМСІ», 2002. 511 с.
24. Шевченко В.Я. Композиція плаката: навч. посіб. Харків: Колорит, 2004. 123с.
25. Яремків М. Ю. Композиція: творчі основи зображення: навч. посіб. Тернопіль: Підручники, посібники, 2005. 112с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> - сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;
2. <http://elib.nplu.org> - електронна бібліотека «Культура України»;
3. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека;
4. www.nibu.kiev.ua – Національна історична бібліотека України;
5. <http://library.nakkim.edu.ua> - електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (ресурси вільного доступу, електронні журнали, сайти бібліотек).